

DUIN

JAARGANG 28, NR. 3
SEPTEMBER 2005

ISSN - 0168-7948

REDACTIE

BAS ARENS
PETER VAN DEN BERG
MARTIN DE JONGE
MONIEK LÖFFLER
IKE SPAN

HOOFDREDACTEUR

MARJA ZANDBERG

VORMGEVING

RENÉ LENNAERTS, AMSTERDAM

PRE-PRESS EN DRUK

SALLAND DE LANGE, DEVENTER

REDACTIE-ADRES

DUIN, Postbus 664
2300 AR LEIDEN
TEL. 071-5160490
FAX. 071-5160499
E-MAIL: STICHTING@DUINBEHOUD.NL
WWW.DUINBEHOUD.NL

BEZOEKADRES

STATIONSWEG 12, LEIDEN

LOSSE NUMMERS

€ 6,= (THEMANUMMERS € 7,=)

ABONNEMENT

BESCHERMHEER-VROUWE VANAF € 50,=
65+ € 14,=
PARTICULIEREN € 18,=
INSTELLINGEN € 31,=

BETALINGEN

GIRO 35 05 200 TEN NAME VAN
STICHTING DUINBEHOUD TE LEIDEN

ADVERTENTIES

REDACTIE DUIN
TEL. 071-5160494
E-MAIL: REDACTIE@DUINBEHOUD.NL

© STICHTING DUINBEHOUD

STICHTING DUINBEHOUD IS LID VAN DE VERENIGING
KUST EN ZEE. KUK OP WWW.KUSTENZEE.NL

*Bij de voorkant:
Duinbeek in Lentevreugd ten noorden
van Wassenaar (foto: Marc Janssen).*

*Dit tijdschrift wordt gedrukt op
cyclus-papier (100% recycling).*

- 3** MEER DOEN MET DUINRELLLEN EN DUINBEKEN
NIENKE BOUMA
- 5** WINDMOLENS OP ZEE: EEN (GROENE) STROOM-
VERSNELLING
EDDY VAN WELL
- 7** DUINBEHOUD IN ACTIE
- 8** KRABBen OP HET NEDERLANDSE STRAND
REINDERT NIJLAND
- 10** EEN BIJZONDERE BEGRAAFPLAATS IN SOLLEVELD
AB WAASDORP
- 12** NATUUR IN EEN NIEUW JASJE IN SOLLEVELD
HANS LUCAS
- 15** RECENSIES
- 16** DUINLEVEN
Bezemkruiskruid
PETER VAN DEN BERG

*Wilt u **donateur** worden van Stichting Duinbehoud of een
abonnement op het tijdschrift DUIN? Bel dan tijdens kantooruren
naar 071-5160490 of email naar: stichting@duinbehoud.nl*

***Opzeggingen** van het abonnement graag schriftelijk vóór 1 novem-
ber van het lopende jaar indienen. Als na 1 november van het lo-
pende jaar wordt opgezegd, loopt het abonnement tot en met 31
december van het volgende jaar.*

Bezemkruiskruid

Het was te verwachten. Midden in het duin stond hij daar: een forse, rijk geelbloeiende plant van het bezemkruiskruid. Via wolimport is hij uit Zuid-Afrika hier gekomen en pas de laatste jaren breidt hij zich flink uit. Ik zag hem al staan op vergeten hoekjes, vooral in steden. Op sommige plaatsen, zoals aan de Leidse Vaart in Haarlem, groeide en bloeide hij over vele honderden meters, tot diep in de herfst. Zijn zaad met van die pluisjes als transportmiddel moest vroeg of laat wel in de duinen terechtkomen en wortel schieten. Zelfs Schiermonnikoog kent hem nu.

Hij is niet de eerste nieuwkomer. Ook kompassla verschijnt meer en meer in de duinen. Gaan we verder terug in de tijd, dan stuiten we bij voorbeeld op winterpostelein, duinaveruit en Amerikaanse vogelkers. De duinaveruit kan al bijna zijn eeuwfeest vieren. Hij komt nu voor in vele zeedorpen en beslaat flinke oppervlakten, vooral zuidhellingen. Het schijnt dat zijn wortels een stofje afgeven, giftig voor andere planten. Zo heeft hij het rijk alleen. In Noordwijk wordt hij duinpest genoemd en de algemene bijnaam van Amerikaanse vogelkers is bospest. Ze verdringen typische duinplanten. Vandaar dat sommige nieuwkomers bestreden worden. De meeste echter blijven bescheiden.

Hoe gaat het verder met dat bezemkruiskruid? Zelfs kenners kunnen zo'n vraag doorgaans niet beantwoorden. Het is mogelijk dat zo'n plant zich prima thuis voelt in de duinen, of zich wat aanpast. Wellicht kwijnt die plant weg door een insectenplaag, een schimmel, een aaltje. Soms volgt zo'n plaag pas eeuwen na de vestiging van de nieuwkomer, zoals het legerijtje kastanjemineerders die onlangs onze paardekastanjes ontdekt hebben. Kortom, ik waag mij niet aan voorspellingen en verbaas mij er maar over dat het bezemkruiskruid zich zelfs weet te handhaven in de zilte zeelucht bovenop de allereerste duinenrij, de zeereep. Hij probeert toch niet helm, biestarwegras en zeeraket te verdringen?

